

**Gümrükler Genel Müdürlüğünün 05.05.2025 tarihli ve 108865704 sayılı yazısı  
(İhracat Sonrası Süresi İçinde Geri Gelen Eşyanın Gümrükleme Sürecinde Yaşanan Sorunlar)**

T.C.  
TİCARET BAKANLIĞI  
Gümrükler Genel Müdürlüğü

**Sayı:** E-20117910-622.01-00108865704

**Konu:** İhracat Sonrası Süresi İçinde Geri Gelen  
Eşyanın Gümrükleme Sürecinde Yaşanan Sorunlar

05.05.2025 / 108865704  
İSTANBUL GÜMRÜK MÜŞAVİRLER DERNEĞİ

İlgi: a) 11/03/2025 tarihli yazınız

b) 25/04/2025 tarihli yazınız.

İlgide kayıtlı yazılarınızda özetle, ihraç edildikten sonra çeşitli nedenlerle geri gelen eşyanın kullanılmış olarak beyan edilmesi durumunda gümrük idarelerinde farklı uygulamalar yapıldığı, eşyanın ilk kullanım dışında kullanılıp kullanılmadığının tespiti için üniversitelere gönderildiği ve bu durumun firmalar açısından yüksek maliyetlere sebep olduğundan bahisle Gümrük Kanununun 168 inci maddesi ve 2013/33 sayılı Genelge çerçevesinde yeknesak bir uygulama yapılması talebinde bulunmaktadır.

Bilindiği üzere, Gümrük Kanununun 168 inci maddesi kapsamı ihraç edildikten sonra üç yıl içinde geri gelen eşyaya beyan sahibinin talebi üzerine ithalat vergilerinden muafiyet tanınmasına ilişkin usul ve esaslar Gümrük Yönetmeliğinin 444 ila 453 üncü maddeleri ile belirlenmiştir. Söz konusu Yönetmeliğin 446 ncı maddesinin 1/b fıkrası uyarınca, geri gelen eşyanın kusurlu olması veya sözleşme hükümlerine uygun olmaması nedenleriyle alıcısı tarafından kabul edilmemesi halinde geri gelmesi durumunda aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca, söz konusu eşyanın ilk kullanım dışında kullanılmamış olması gerekmekte olup bu durum, sadece eşyanın kusurlu olduğunun veya sözleşme hükümlerine uygun olmadığına kullanılmadan anlaşılamayacağı haller için geçerli olacaktır. Yine Yönetmeliğin 448 inci maddesinde de, Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edildikten sonra geri gelen eşyanın beyanı, beyanın kontrolü ve diğer işlemler, 180 ila 195 inci madde hükümlerine göre yapılacağı ve yükümlünün ilgili gümrük idaresine eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinden ihracına ilişkin gümrük beyannamesi ve ayniyet tespitine ilişkin diğer belgeleri ibraz edeceği hüküm altına alınmıştır.

Bu çerçevede, Kanunun 168 inci maddesi kapsamında geri gelen eşya olarak beyan edilen eşya için gümrük idaresince yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca işlem yapılması dolayısıyla eşyanın ilk kullanım dışında kullanılıp kullanılmadığına ilişkin tespitin yapılması gerekmektedir. Söz konusu tespitin gümrük idaresince yapılamaması halinde eşyanın sanayi odası, üniversite gibi uzman bir kuruluşa yönlendirilerek buradan alınacak rapor doğrultusunda işlemlerin tamamlanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Cenk Burak ALTAY  
Bakan a.  
Daire Başkanı

İSTANBUL GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ DERNEĞİ

**Sayı :** 2025/1123-BU 11 Mart 2025

**Konu :** İhracat Sonrası Süresi İçinde Geri Gelen

Eşyanın Gümrükleme Sürecinde Yaşanan Sorunlar

T.C.  
TİCARET BAKANLIĞI  
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ  
ANKARA

Bilindiği üzere, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 168 ve 169'uncu maddelerinde "geri gelen eşya" tanımlanmakta olup, 168'inci maddede: "Serbest dolaşımda bulunan eşya, Türkiye Gümrük Bölgesi'nden veya Türkiye'nin anlaşmalarla dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerinin diğer bir noktasından ihraç edildikten sonra üç yıl içinde yeniden serbest dolaşıma girmesi halinde ve beyan sahibinin talebi üzerine, ithalat vergilerinden muaf tutulur. Üç yıllık süre, beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle uzatılabilir." Gümrük Yönetmeliği'nin 446'ncı maddesi de kesin ihracı yapıldıktan sonra geri gelen eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümleri içermektedir. Ayrıca, Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 2013/33 sayılı Genelgesi'nin (b) bendi: "Kesin ihracı yapıldıktan sonra geri gelen kullanılmış eşyanın, başta garanti kapsamında arızalanması veya istenilen nitelikte çıkmaması gibi muhtelif sebeplerle geri gelmesi durumunda, İthalat Rejimi Kararı'nın 7'nci maddesi- hükmünün tatbik edilmeyerek, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 68'inci maddesi kapsamında gümrük vergilerinden muaf olarak 'geri gelen eşya' statüsünde ithalinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir."

Bu hükümler çerçevesinde yapılan işlemlerde, Gümrük İdaresi ile geri gelen rejimi doğrultusunda iş yapan yükümlüler arasında farklı uygulamalar nedeniyle sorunlar yaşandığı görülmektedir. Ekte sunulan örneklerden de anlaşılacağı üzere, "kullanılmış" olarak beyan edilen geri gelen eşya işlemlerinde farklı gümrük idareleri tarafından değişik zamanlarda farklı uygulamalar yapılmakta, bu durum ihracatçı ve üreticileri mağdur etmektedir.

Şöyle ki; bazı gümrük idareleri, "kullanılmış" olarak beyan edilen eşyanın ilk kullanım dışında uzun süreli kullanıma tabi olup olmadığına dair teknik üniversitelerden görüş talep etmekte, bu da yüksek maliyetlere sebep olmaktadır. Ancak, geri gelen eşyanın ne kadar kullanıldığının işlemler tamamlanmasındaki önemi anlaşılamamaktadır.

Ayrıca, İthalat Rejim Kararı 7'nci madde hükmü ithalat işlemleri için geçerli olmasına rağmen, Gümrük Yönetmeliği'nin 446'ncı maddesi gerekçe gösterilerek ve 2013/33 sayılı Genelge'nin ilgili hükümleri dikkate alınmadan işlem yapılmakta, bu da mağduriyetlere ve ihtilaflara neden olmaktadır.

Gümrük Kanunu'nun 168'inci maddesinde geri gelen eşyanın şartları net bir şekilde belirtilmesine rağmen, farklı gümrük idarelerinin farklı uygulamaları nedeniyle firmalar mağdur olmaktadır.

Bu sebeple, gümrük idarelerinin 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 168'inci maddesi ve 2013/33 sayılı Genelge'nin 3'üncü maddesi doğrultusunda yeknesak bir uygulama benimsemesi ve bu kapsamda herhangi bir yetkili kurumdan izin alınıp alınmaması hususunun değerlendirilmesini arz ederim.

Serdar KESKİN  
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği  
Yönetim Kurulu Başkanı

**Ek:**

Bir Adet Firma Dilekçesi